

Csendőrök sorsa 1945 után

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

IMRE PÉTER

Jövőre lesz 75 éve, hogy a csendőrséget, amelyet 1881-ben francia mintára hoztak létre a vidék közbiztonságának garantálására, 1945-ben kormányrendelettel megszüntették. A feloszlott magyarországi testület tagjairól írt könyvet az Emlékpont története, Vincze Gábor Csendőrsorsok 1945 után az állambiztonsági és népbírói iratok tükrében címmel. Kötetét tegnap mutatták be a vásárhelyi közgyűjteményben, a szerzővel Gál József, az SZTE doktorandusza beszélgetett.

– Jenei Károly csendőr szakaszvezető még élő családtagjával találkoztam először. 1971-ben öngyilkos lett – előtte a tévesztés miatt már volt egy kísérlete –, a lánya azt mondta: azért tette, mert nem bírta elviselni a rendszert. Ez indított a további kutatásra – mesélte Vincze Gábor. Azt is elmondta: a csendőröknek a közhiedelemmel ellentétben nem volt gumibotjuk, vagyis nem verekedtek, kardjuk, puskájuk és tekintélyük viszont igen.

– Az a mondás járta köztük, aki ezzel a hárommal nem tud rendet tartani, az alkalmatlan a feladatra. Másik mondásuk, hogy hátad mögött a törvény, de előtted is a törvény, vagyis megvédte őket, de nekik is szigorúan be kellett tartaniuk – mondta a történész, aki még az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark munkatársaként végezte kutatásait, és három év alatt írta meg könyvét.

Közölte: az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárában 1100 csendőrdosszié van, amelyek feldolgozására intézetet lehetne, kellene alapítani. – Én folytatom a kutatást és nem kizárt, hogy újabb kötetek szülessenek a témában – ígérte.